

سوال امتحان درس : فارسی (۱) رشته : تجربی ریاضی انسانی پایه : دهم نیمسال اول سال تحصیلی : ۱۴۰۰/۹۹ تاریخ امتحان :	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان تهران اداره آموزش و پرورش منطقه ده دبیرستان غیر دولتی دخترانه فردانش	محل مهر یا امضا مدیر ساعت شروع : ۱۰ صبح وقت امتحان : ۸۰ دقیقه تعداد برگ : ۳ صفحه برگه پاسخنامه نیاز دارد : بلی • خیر
نام و نام خانوادگی :	نام پدر :	شماره صندلی :
		نام دبیر :

ردیف	نمره به عدد :	نمره به حروف :	مصحح :	بارم									
۱	قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه های مشخص شده را بنویسید: الف (در حال سی دینار فرستاد پ (و سحر در کنار پیشه ای خفته ث (سهمگنی نادره جوشنده ای	ب (دلا معاشی چنان کن که گر بلغزد پای ت (هر که داد از خویشان بدهد از داور مستغنی باشد ج (هم فرقت بود و وصلت		۱,۵									
۲	غلط هلائی املایی را بیابید و درست آنها را بنویسید. « باد سبا و نسیم- محراب نماز- حامل سرمایه- قرابت و خویشاوندی- مدحوش و سرگشته- حزیض و پستی- حقه و جعبه- رستن از مخصمه- انهار و جویها- غرض و وام- صدیق و راستگو- دلاک و غیم- صاف و صادق- صداقت و ادوات.			۱/۵									
۳	دستور (۴ نمره) نوع حذف در عبارات زیر را مشخص کنید. (با مشخص کردن نوع واژه حذف شده) الف) داریوش گفت: «از بهرام چه خبر؟» ب) زیرا در میان دو ضد جمع بود: هم محنت بود هم شادی.			۰/۵									
۴	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. (نهاد، قید، متمم، مفعول) دیروز احمد خرگوشی را از پهلوی نقاشی کرد.			۰/۵									
۵	در بیت زیر واژه مشخص شده ه نوع ضمیری دارد؟ نقش دستوری آن را بنویسید. چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت ؟ ز دست بنده چه خیزد خدا نگه دارد			۰/۵									
۶	جدول زیر را کامل کنید .			۱									
			<table border="1"> <tr> <td>مصدر</td> <td>ماضی نقلی</td> <td>مضارع اخباری</td> </tr> <tr> <td>شنیدن</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>خوردن</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	مصدر	ماضی نقلی	مضارع اخباری	شنیدن			خوردن			
مصدر	ماضی نقلی	مضارع اخباری											
شنیدن													
خوردن													
۷	برای واژه های زیر یک مترادف و یک هم خانواده بنویسید. نقاشی : مترادف () هم خانواده () معلم: مترادف () هم خانواده ()			۱									

۰/۵	در بیت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی بیابید. ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد	۸
۱	قلمرو ادبی (۵ نمره) نویسنده آثار زیر را بنویسید . گلستان : الهی نامه: ارزیابی شتاب زده : اسرار التوحید:	۹
۰/۵	در بیت زیر مجاز را مشخص کنید : سر و زر و دل و مال و جانم فدای آن یاری که حق صحبت اهل وفا نگه دارد.	۱۰
۱/۵	ابیات زیر را کامل کنید . الف (..... ب) همه در این امیدم که نسیم صبحگاهی پ) به جز از علی که آرد پسری ابوالعجائب	۱۱
۰/۵	واژه مشخص شده دارای چه آرایه ای می باشد ، آن را بنویسید. وقتی دل شیدایی می رفت به بوستان ها بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان ها	۱۲
۰/۵	دو آرایه در بیت زیر مشخص کنید چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم که لسان غیب خوش تر بنوازد این نوا را	۱۳
۱	با توجه به عبارت زیر به پرسش ها پاسخ دهید . " بدان که قرآن مانند است به بهشت جاویدان ، در بهشت از هرگونه نعمت و در قرآن هزاران گونه پند و حکمت است." الف) آرایه سجع بین کدام کلمات است ؟ آنها را بنویسید. ب) " مشبه " و " مشبه به " را مشخص کنید. مشبه: مشبه به :	۱۴
۲	قلمرو فکری (۸ نمره) معنا و مفهوم عبارات زیر را به نثر روان بنویسید. الف) شیخ گفت: زینهار! که در این حقه باز نکنی. ب) و اندر همه کاری داد از خویشتم بده. که هر که داد از خویشتم بدهد از داور مستغنی است. پ) برادران یوسف چون او را زیادت نعمت دیدند و یعقوب را بدو میل و عنایت دیدند آهنگ کید و مکر و عداوت کردند. ت) از آموختن ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی.	۱۵
۲	اشعار زیر را به نثر روان امروزی برگردانید . الف) هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد خدایش در همه حال از بلا نگه دارد	۱۶

	<p>ب) بر تیر جورتان به تحمل سپر کنیم</p> <p>پ) ابر ز من حامل سرمایه شد</p> <p>تا سختی کمان شما نیز بگذرد</p> <p>باغ ز من صاحب پیرایه شد</p> <p>ت) بر تالایی از خون خویش / در گذرگه تاریخ ایستاده ای / با جامی از فرهنگ / و بشریت رهگذار را می آشامی</p>	
۰/۵	<p>مقصود از رمه و شبان در بیت زیر چیست؟</p> <p>ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع</p> <p>این گرگی شبان شما نیز بگذرد</p>	۱۷
۰/۵	<p>مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید .</p> <p>هر آنکه جانب اهل وفا نگه دارد</p> <p>خدایش در همه حال از بلا نگه دارد</p>	۱۸
۰/۵	<p>بیت زیر به کدام رخداد اشاره دارد و کدام ویژگی حضرت علی را بازگو می کند؟</p> <p>« به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من</p> <p>چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا</p>	۱۹
۱/۵	<p>با توجه به بیت های زیر به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد</p> <p>هم رونق زمان شما نیز بگذرد</p> <p>وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب</p> <p>بر دولت آشیان شما نیز بگذرد</p> <p>آب اجل که هست گلو گیر خاص و عام</p> <p>بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد</p> <p>چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد</p> <p>بیداد ظالمان شما نیز بگذرد</p> <p>الف) ردیف و قافیه را در بیت نخست بیابید.</p> <p>ب) دو اضافه تشبیهی در بیت های بالا بیابید.</p> <p>پ) قالب این سروده چیست؟</p> <p>ت) کدام بیت به آیه "کل نفس ذائقه الموت" اشاره دارد؟</p> <p>ث) در ابیات بالا یک تضاد بیابید.</p>	۲۰
۰/۵	<p>پیام اصلی بیت زیر چیست؟</p> <p>بر تیر جورتان به تحمل سپر کنیم</p> <p>تا سختی کمان شما نیز بگذرد</p>	۲۱
۰/۵	<p>مفهوم کنایی عبارت « علم کند » در بیت زیر چیست؟</p> <p>به جز از علی که آرد پسری ابوالعجایب</p> <p>که علم کند به عالم شهدای کربلا را</p>	۲۲

پیروزی و کامرانی بهره تان باد